

**Szakmai beszámoló az MNL Békés Megyei Levéltára 2016. évi intézményi napján
megrendezett, „Kulcsmozzanatok a protestantizmus Békés megyei történetéből” c.
konferenciájáról**

(pályázati azonosító: 204108/01353)

Az NKA Közgyűjtemények Kollégiuma 2016-ban, 003/20/416. számú döntése alapján intézményünk fenti címen rendezett konferenciáját 350 000 Ft támogatásban részesítette. A pályázat teljes költségvetése ennél az összegnél lényegesen magasabb volt. A hiányzó összeget az MNL „Reformáció 500” program keretében biztosítottuk.

A konferenciát a terveknek megfelelően rendeztük meg, hét előadás hangzott el, a program összeállításakor ügyeltünk arra, hogy mindegyik nagy protestáns felekezet kellő figyelmet kapjon, természetesen a legnagyobb teret a Békés megyében a terület újratelepülése óta domináns szerepet játszó evangélikus és református egyház története kapta, Törekedtünk a tematikai sokszínűségekre. Az előadások többségének közelítése társadalomtörténeti jellegű volt.

A rendezvény helyszíne volt:

Gyula, a városháza díszterme (az egykori megyeháza). Ezt a szép és méltó helyszínt támogatásként kaptuk a várostól. Őszi konferenciáink rendszerint itt zajlanak.

Időpont:

2016. szeptember 23. délelőtt 10 óra.

A program a következőképpen alakult:

Köszöntő

Baráth János (református lelkész)

Megnyitó

Kovács Eleonóra (az MNL OL főlevéltárosa, projektvezető, a Magyarországi Evangélikus Egyház Gyűjteményi Tanácsának elnöke)

A lengyel unitáriusok Erdélyben

Rüsz-Fogarasi Enikő (a Babeş-Bolyai Tudományegyetem dékán-helyettese)

„Az ő ambíciója is ki van elégítve [...], de viszont én is célomat értem” – Haan Lajos és Szeberényi Gusztáv békéscsabai lelkészek ellentmondásos kapcsolata nemzeti, nemzetiségi, helyi és evangélikus kontextusban

Demmel József (a Magyarországi Szlovákok kutatóintézete tudományos munkatársa)

A pártállami egyházpolitika és a református egyház 1945 után

Földváryné Kiss Réka (a Nemzeti Emlékezet Bizottsága elnöke)

Identitáselemek a 18–19. századi Békés megyei evangélikus lelkészek írásaiban

Erdész Ádám (az MNL Békés Megyei Levéltára igazgatója)

„Hitvallása: az igazság szeretete és hazafiúság” – Protestáns tisztviselők karrierlehetőségei a 18–19. században

Héjja Julianna (az MNL Békés Megyei Levéltára főlevéltárosa)

Egy lelkészválasztás következményei – A füzesgyarmati unitárius egyház születése

Bódán Zsolt (az MNL Békés Megyei Levéltára osztályvezetője)

Az evangélikus egyház és a hatalom viszonya Békés megyében, az 1950-es években

Sáfár Gyula (az MNL Békés Megyei Levéltára igazgatóhelyettese)

Levezető: Erdész Ádám

A rendezvény meghívója a következő link alatt található:
http://mnl.gov.hu/mnl/beml/hirek/kulcsmozzanatok_a_protestantizmus_bekes_megyei_tortenetebol_cimu_konferencia.

A konferencia mintegy 70 fő jelenlétében rendben lezajlott. A konferenciáról készült Tv-tudósítás elérhetőségét mellékeljük. A felvételen a helyszín és a résztvevők is jól látszanak.

Az előadások a résztvevők számára színesek, érdekesek voltak, ugyanakkor sok szakmai nővum jelent meg bennük. Az MNL „Reformáció 500” program segítségével módunk nyílik a konferencia anyagának megjelentetésére. A hét előadás Egressy Zoltán tanulmányával bővül ki. Őt terveztük is az előadók közé, de közbejött okok miatt nem tudott itt lenni.

Tekintve, hogy a sok előadás miatt a konferencia hosszabb ideig tartott, az előadásokat egy csoportos étkezéssel szakítottuk meg.

A konferencia teljes anyagát rögzítettük.

A rendezvény a résztvevők visszajelzései és a sajtóvisszhangok alapján sikeresnek minősíthető:

A Gyulai Hírlap beharangozója: Kulcsmozzanatok a protestantizmus Békés megyei történetéből. 2016. 09. 20. = <http://www.gyulaihirlap.hu/110536-leveltar->

A Gyula Televízió előzetese: Kulcsmozzanatok a protestantizmus Békés megyei történetéből. 2016. 09. 21. = <http://www.gyulatelevizio.hu/2016/09/21/kulcsmozzanatok-protestantizmus-bekes-megyei-tortenetebol/>

A Békéscsabai Médiacentrum 7.TV Híradójában, 2016. 09. 26. = <http://www.behir.hu/hirado-20160926>

A Békéscsabai Médiacentrum összefoglalója: Haán Lajos és Szeberényi Gusztáv nem szívtelték egymást. 2016. 09. 26. = <http://www.behir.hu/haan-lajos-es-szeberenyi-gusztav-nem-szivleltek-egymast>

A Gyula Televízió összefoglalója: A protestantizmus megyei kulcsmozzanatairól tanácskoztak. 2016. 09. 23. = <http://www.gyulatelevizio.hu/2016/09/23/protestantizmus-megyei-kulcsmozzanatairol-tanacskoztak/>

A Gyulai Hírlap összefoglalója: Mozaikok a Békés megyei protestantizmus kulcsmozzanataiból. A reformáció kezdetének 500. évfordulója alkalmából tartottak konferenciát Gyulán. 2016. 09. 27. = <http://www.gyulaihirlap.hu/110641-mozaikok-a-bekes-megyei-protestantizmus-kulcsmozza.>

Jól illeszkedett 2006-ban indított konferencia sorozatunkba. Köszönjük, hogy az NKA támogatásával lehetővé tette megrendezését.

Gyula, 2016. november 15.

Dr. Erdész Ádám
igazgató